

במדינה

העם אורות אזעקה

צבת לא נשאה פרי. הדג לא בלע את הפתיק. התקפה בפארים. ההגבה על חירבת תואפיק היתה אחרת. היא באה מקאהיר. עבר אלנאצר התיחס לענין ברצינות. הוא קיבל דו"ח על הפעולה, שקל אותו לאור הכרות בן גוריון על ההכרעה הצבאית הקרובה ולאור נאומו בכנסת, בו איים המפורז. כתוצאה מכך נעו חסיבות-השריון המצריות מקאהיר לגבול סיני. כך חוסל, דרך אגב, אחד ההישגים האחרונים של מיבצע סיני: הצבא המצרי שוב חפס את מלוא המערך לאורך הגבול המדברי. עתה גברה המתיחות בצד הישראלי. איש לא יכול היה לדעת בבירור מה מרוץ את עבד אלנאצר. תזזות הצבא המצרי יכלה להעיד גם על כוונה תוקפנית. הגבול הרומי של ישראל הוא מטבעו גבול רגיש מבחינה אסטרטגית. זה"ל אחז באמצעי-יורה רות. הוא חיכה לרגע בו תגיע היערכות המצרית לשיאה, כדי להחכות מה כוונתה. רק אז, כאשר עמדו שני הצדדים דרוכים זה מול זה, נסתבר כי היתה זאת אזעקת

כן או לא? שאלה זו עמדה השבוע לנגד עיני כל אורה בישראל. זו הפעם הראשונה מאז מיבצע סיני, שאל את עצמו את השאלה הגורלית: האם עומדת לפרוץ מלחמה בקרוב? שנים ארוכות של נסיון לימדו את האורח לפתח חוש ששי כענינים אלה. אין הוא מאמין לכותרות העתונים, להכרזות מדינאים ולהתרועעות הדיפלומטים. הוא יודע כי ל"עיתים קרובות אין קשר בין תמרונים אלה ובין המצב האמיתי. תחת זאת התרגל ה"אורח להקשיב לסימנים קטנים מסויימים, המעמידים אותו על חומרת המצב. תקופת חרדות. השבוע נדלקו רוב אורות-האזעקה הפרטיים האלה. גם בלי מסעיהתעמולה הרשמיים ידע האורח: הפעם זה רציני. הוא לא הבין את הסיבות והגורם גים (ראה להלן). אך התוצאה היתה ברורה לו. כאשר הסתיים השבוע המתוח ונראה כי אילו חלה הפוגת-מה, הפליט האורח אנחה של הקלה. שלא כמו ערב מיבצע סיני, אין עתה במדינה שמחה לקראת הכרעת-נשק. כי הנסיון המר של הסיבוב השני הוכיח כי הכרעה מסוג זה עתידה להיות כוזבת. רגש-ההקלה לא היה מוחלט. כי לפי כל הכימונים, היתה ההפוגה זמנית בלבד. כמו בעשרים החודשים שעברו מפשיטת זה"ל ועד למיבצע-קדש, כן תהיה גם התקופה ה"נוכחית, מפשיטת זה"ל לחירבת-תואפיק ו"הלאה, תקופה של מתיחות וחרדות. כמו תמיד, היתה האורח הישראלי מוכן לכך, כפי שהוא מוכן לכל תופעת-טבע אחרת.

הסיבוב השלישי שוליות הקוסם

במשך כמה ימים מתוחים, דמו השבוע מדינאי המרחב לשוליות-הקוסם, שיצחה על המטאטא להביא מים אך שכח את הנוסחה להפסקת התעלול. המטאטא איים להציף את המרחב ולהטביעו — לא בדליים של מים, אלא בנהרית של דם.

משני עברי הגבול הכפול בין ישראל ו"רע"ם היתה דריכות חמורה. תחנות השידור והעתונות של כל צד טענו כי רק הוא אוחז באמצעי-יורה, בעוד הצד השני מרכז צבאות גדולים. היה ברור כי הפעם מדובר במערכים צבאיים רציניים ביותר. במשך כמה שעות של חרדה, אף חיכה כל צד להתקפתו המיידית של יריבו. איש לא רצה. איך נוצר מצב זה? לפי כל הסימנים, לא רצו בו השבוע לא ממשלת ישראל ולא מנהיגי רע"ם. אלה גם אלה, נגררו עליידי תהליך שהם איבדו את השליטה עליו.

המתיחות הנוכחית החלה כאשר הכריז ראש ממשלת ישראל בועידת ההסתדרות, כי "הכרעה צבאית צפויה למדינה בעשור השני". הכרזה זו, שהובנה בעולם ובמרחב כקביעת מדיניות ישראלית יזומה, שמה קץ לאוירת השלוה-היחסית של שלוש השנים האחרונות.

לאחר מכן באה ההחרפה המהירה של המצב באזור המפורז ליד הכנרת, שהגיעה לשיאה בפשיטה הגדולה הראשונה של זה"ל מאז מיבצע סיני. מה גרם לכך? אויבי המדינה טענו, כרגיל, כי המתיחות פורקה באופן מלאכותי למען המגבית היהודית המאוחדת. משקיפים ניטראליים יותר, סברו כי ישראל פתחה תזזית שניה נגד רע"ם, אחרי שנואשה מהצלחה בחזית הראשונה — תעלת-סואץ. אולם קרוב ל"ודאי כי הקו התקיף החדש של ישראל נבע משיקול עמוק עוד יותר.

ראש לא בלע. בחדשים האחרונים הסי-תמנה נטיה גוברת והולכת בעולם לשכוח את ישראל. בעוד שהמשקל הסגולי של מצרים גובר והולך, וגמאל עבד אלנאצר שוב רכב על גל התחרות בין שני הגו"שים, נתקלה ישראל בזיזול ובאדישות. הדיונים באו"ם, חידוש ועדת-הפיוס והעמי-דה העוינת הכללית בשאלת הפליטים, היו רק סימפטומים של מצב זה.

אולם הדבר שהרגיו את דויד בן גוריון יותר מכל דבר אחר היה פרט שהאורח ה"ישראלי כמעט ולא שמע לב אליו: הימנעותו הבלוטת של מוכרי האש"ם, דאג האמרשילד, לבקר בישראל. דאג סייר בארצות רבות, הסריח את עצמו לקאהיר, אך לא נענה להזמנה לבוא לארץ. נציגי ישראל באו"ם נאלצו להתחנן בצורה כמעט משפילה אפילו כדי לקבל פרטים על שיחות המוכרי. יתכן כי הקו התקיף, שהוביל לחירבת-תואפיק, נועד בראש וראשונה להביא את האמרשילד לישראל. אולם ההזמנה המפור-

איש השנה כהן (1953) בעיטה לפני מעלה

שחא אף אחד משהיה לא התחנן הפעם להתקיף, אלא רק פחד מפני השני. בינתיים ירד גייס ישראלי מוגבר על פאי ריס. משה דיין, שמעון פרס וכמ ה שליחים מדרג ב', פנו לכל ידידיהם בבירת צרפת. אולם התוצאה היתה מאכזבת: ידידי ישראל בשמאל ובימין רחוקים עתה מן הגנרל דה-גול, הקובע לבדו את המדיניות והחותר בצעדים בטוחים לקראת הסכם עם הערבים באלג'יריה והסדר עם מנהיגי המרחב. דוקטור כבוד. בכל זאת הביאה המתיחות הישג חשוב אחד לדויד בן גוריון. ממשלת ארצות-הברית הסכימה שיבקר בישראל, אורח רשמי באמריקה, באמתלה של קבלת תואר של דוקטור-כבוד למשפטים באוניברסיטת בראנדייס היהודית.

השיגטון לא הסכימה לביקור רשמי, שי יכול היה להתפרש כצעד אנטי-ערבי. אולם תחת לחץ המתיחות, ותמורת הבטחות-ארגוני ישראליות, הסכימה לביקור בלתי-רשמי. בו יוכל בן גוריון להיפגש עם מנהיגי ארצות-הברית, כולל, כנראה, הנשיא דוויט אייזנהואר. היה זה הישג חשוב יותר מביקורו של האמרשילד בישראל. בן גוריון באמריקה יפגין את קיום ישראל.

כך נסתים השבוע בכל זאת בהאפיאנד — זמני. כי תוצאות המתיחות לא תימחקנה. העובדות שנוצרו, עם היערכות הצבא המצרי על הגבול וקביעת הקו התקיף בשני הצדדים, לא תתבלנה. נבואתו של שר הכסחות דויד בן גוריון על ההכרעה הצבאית הצפויה נראית כבטוחה — כי הנביא עצמו יוכל להשפיע במידה רבה על התגשמות הנבואה.

משפט

גי קיל נגד הייד

אין אדם בישראל הדומה יותר לגיבור ה"סיפור על הדייר גי קיל ומיסטר הייד כמו חיים כהן, היועץ המשפטי לממשלת ישראל, שזכה השבוע ל"בעיטה כלפי מעלה", הומלץ לרשת את מקומו של השופט חשן המנות כחבר מסי 9 של בית-המשפט העליון כה"הייד היה המחבר הטכני של שורה ארוכה של חוקים כמעט-פאשיסטיים, המאפי שרים כיום להאשים כמעט כל אדם כפוגע בכסחון המדינה. הוא היה האיש שאיים בגלוי לחסל את תופש-העתונות, לאפשר (המשך בעמוד 6)

העולם הזה

תשבץ 1171

„בתעודת הזהות שלי אני מוגדרת כציפורה ליאור. חיילת. הגיל: 19. צבע עיניים: ירוק. השכלה: בוגרת תיכון. הכתובת: קריית-חיים, חיפה. הכתובת הנוכחית: זה"ל, כותבת משבצת תשבץ-האישים הנוכחי. היא מוסיפה: „מה עוד צריך לדעת כדי לפתור את תשבצי בשלמותו? אם אני אוהבת תשבצים? כן, אוהבת מאוד, גם לפתור וגם לשבץ אותם.“

9	B	7	6	5	4	3	2	1
		14		13	12	11		10
		19	18	17	16		15	
			24		23	22		21
		28		27		26		25
		33		32		31	30	29
			38		37		36	35
		43	42		41		40	39
		47		46		45		44
				52	51		50	49
				56	55		54	53
								59

מאונן: 1. תהי; 2. תו של מיטוס; 5. ז'לר מוקודוני; 10. פלה במצדה; 12. גמה הפרטי של ה"קדנית אלן; 13. וילת שלילה; 15. לכה, התאבדה ב"זרת נחש; 18. קרי מרויט אנלי; 19. ב. מלכי יהודה; 2. סאבני החושן; 2. מישור ישראלי; 2. מדינאי יווני; 2. העולם העתיק; 2. סחואי אירי; 2. מואביה, אם ל"שפתת מלכים; 20. שמה שמוררה את יי בעלה, סמל; 31. מיסרי הקריות; 3. מקצועו של ישה פץ; 34. כינוי ראש ת האיסמעאליים; 3. צחנית ישראל; ית. 37. חציו תיש זציו אדם; 39. ציר דורי בבית הנבחרים האמריקאי; 40. ל"שכונה הגדולה"; 4. ראשון השוכר; 4. מלכה כח; 41. מלכה כח; 42. מישור; 44. מישור; 45. פרי המחה; 46. שר בישראל; 48. גבור זקן דת נרמני; 50. למעטים מסרים לו הקנה; 51. מקום אליו הגיע אברהם דרוי (הפור); 55. צייר יהודי; 57. שכונה רושלים; 60. שיא; 60. 1. משחרר רובם אמריקאי; 2. חמר; 3. שבת אינדיאני; 4. יופנע; 6. נחשב שיה, למרות מונאו הוד; 7. דבר רע; 8. וכמה תוכנה; 9. סרט יפאני, בו סנופל פור העלילה מרבעה זווית שונות; 11. ומש שמו של מנהיג חייטנאם; 14. סופר; 16. פר; 17. אינו עמוק; 18. שלושים